

A mai orosz prózában a szubkultúra előtérbe kerülése, a szubkulturális szemlélet imitálása főként úgy értelmezhető, mint az előző (szovjet) korszak hivatalos kultúrája és irodalma, annak kizárólagossága és tiltásai elleni reakció. Ennek a „kegyetlen”, lényegét tekintve „ellenálló” irodalomnak a túlsúlya – annak ellenére, hogy a régi hivatalosság mára már megszűnt – bizonyos értelemben a mai orosz próza válságát jelzi. Viktor Jerofejev fent említett esszéjében szintén úgy tartja, hogy az orosz irodalomban a „rossz önkifejeződése lezárult”. A „hogyan tovább?” kérdésére azonban nem könnyű választ találni. Noha rendkívül érdekes az Oroszországban egyre-inkább terjedő nyugati tömegkultúra konfrontációja az orosz szubkultúrával, megmarad itt is a kérdés, mint mindenütt Európában, hogy mennyire lesz ellenálló az orosz kultúra immunrendszere az amerikanizált „kulturális vírusokkal” (Boris Groys) szemben, illetve, hogyan újíthatók meg – vagy, megújíthatók-e egyáltalán – eredendő értékei?

